

Premium

Horkovod dodá Brnu teplo a zbaví ho závislosti na plynu, říká ředitel Tepláren

Dáša Hyklová

🕒 20. dubna 2024

Projekt horkovodu vedoucího z Jaderné elektrárny Dukovany do Brna byl po desetiletích přerušení opět nastartován. Původní plány z 80. let ožily v souvislosti s rostoucími cenami energií a snahou o snížení závislosti na zemním plynu. Cena výstavby horkovodu je odhadována na 19 miliard korun, jde o předpokládané výdaje v roce 2030.

Přípravná fáze zahrnující projektování a výkupy pozemků by měla být hotova do roku 2027 a o rok později by se mělo začít stavět. ČEZ připraví výměník, který umožní vyvést samotný výkon jaderné elektrárny Dukovany na její okraj a Teplárny Brno budou investovat do horkovodu o délce 42 kilometrů.

„Zákazníci, kteří jsou nyní v Brně napojení na plynové teplárny, by měli mít první dodávku tepla vyvedeného z Dukovan v sezoně na přelomu let 2030 a 2031. Strategicky důležitý projekt výrazně změní způsob zásobování Brna teplem,“ říká v rozhovoru Petr Fajmon, generální ředitel podniku Teplárny Brno.

Terén z jaderné elektrárny do napojovacího místa je velmi členitý. Koridor vychází z plánů z 80. let. Trasa půjde v zemině, budeme překonávat řeky, stavba bude mít tři tunely.

Kdy se zrodila myšlenka vybudování horkovodní sítě z Jaderné elektrárny Dukovany do Brna?

Ta vznikla již v 80. letech. Projekt byl koncipovaný tak, že když se postaví JE Dukovany, z kogenerační výroby se vyvede i nějaký díl tepla a poměrně dlouhým horkovodem se voda přivede do Brna. Všechno bylo zaneseno v územních plánech, dokonce byly zahájeny přípravy, vybudovaly se i patřičné úseky a tunely. Projekt byl střídavě spouštěn a pak zastavován. Sám si vzpomínám, že když jsem v roce 2011 začal pracovat v Teplárnách Brno, přijeli za mnou zástupci ČEZ, jestli se zmíněný projekt znovu neotevře. Ceny zemního plynu však mezitím spadly hodně dolů, cena se pohybovala kolem 20 eur za megawatthodinu, a zamýšlený projekt tehdy ekonomicky vůbec nevycházel.

Posledním impulzem, díky kterému se myšlenka horkovodu opět nastartovala, byla energetická krize, která přišla po covidu a kdy ceny energií vyletěly prudce nahoru. Paní primátorka projekt opět oživila, začali jsme se reálně bavit o tom, co je třeba udělat z hlediska zásobování tepla, abychom omezili závislost na zemním plynu.

Primární základna Tepláren Brno je postavena na zemním plynu, který spalujeme z osmdesáti procent. Zbylých zhruba 20 procent tepla vyrábíme z komunálního odpadu. Jsme jedním z největších spotřebitelů zemního plynu v České republice. Plyn jsme měli nakoupený dopředu, i tak v době energetické krize vyletěly jeho ceny na pěti až šestinásobek, což jsme nemohli nechat bez adekvátní reakce. Situace se od té doby uklidnila, zlevňovali jsme již dvakrát, ale chceme být energeticky nezávislí, a proto jsme se vrátili k projektu horkovodu.

Před dvěma lety jsme se společností ČEZ podepsali memorandum, před rokem jsme s ČEZ uzavřeli smlouvu o spolupráci a před třemi týdny jsme s našim strategickým partnerem podepsali dvě důležité smlouvy týkající se samotné realizace stavby a také budoucí dodávky tepla. Jedna z těch dohod upravuje podmínky, kolik tepla budeme potřebovat a za jakou cenu ho budeme kupovat.

Jaký bude následovat postup, co se týče výstavby horkovodu?

Minulý rok jsme sestavili realizační tým pracovníků z naší společnosti, který začal na projektu pracovat. Část našich lidí se zabývá samotnou projekcí horkovodu, další se zaměří na

Premium

iDNES.cz

ZPRÁVY > EKONOMIKA

[Domácí](#) [Podniky](#) [Zahraniční](#) [Doprava](#) [Spotřebitel](#) [Test DNES](#) [Daně](#)

Zásoby plynu

městské části Bosonohy. Zde bude další předávací místo, odkud teplo rozvedeme dvěma větvemi po městě. Jedna je jižní, která povede přes městské části Starý Lískovec a Bohunice a napojí se na stávající soustavu. Druhá povede do Bystrce a dál na Medlánky a Královo Pole. Právě tam se napojí na stávající horkovody. Teplárny také zrealizují veškerá opatření ve městě Brně tak, aby bylo možné využívat toto teplo a zásobovat jím naše zákazníky.

Navržená trasa 42 km je nejkratší možná cesta, kudy povede potrubí?

Není, protože terén z Jaderné elektrárny Dukovany do napojovacího místa v Bosonohách je velmi členitý. Koridor vychází z plánů ze zmíněných 80. let. Měli jsme kvůli trase řadu jednání se starosty obcí a další nás čekají. Trasa půjde v zemině, budeme překonávat řeky, stavba bude mít tři tunely. Jeden je již hotový, druhý z půlky. Ověřovali jsme si v poslední době, že výstavba horkovodu půjde realizovat. Zároveň chceme využít všeho, co jsme již dříve připravili. Trasa však nebude měřit přesně 42 kilometrů, ale počítá také s takzvanými závleky, díky nimž napojíme naše sídlištní kotelny na horkovodní soustavu.

Petr Fajmon

- V Teplárnách Brno působí od roku 2011 jako generální ředitel a později i člen představenstva.
- Vystudoval FEI VUT Brno v oboru elektrotechnika a telekomunikace a MBA studium na The Nottingham Trent University.
- Začínal jako account manager u telekomunikační společnosti, dále jako obchodní ředitel pro B2B klienty v RWE – Jihomoravská plynárenská.
- Od roku 2011 je také členem výkonné rady Teplárenského sdružení ČR.

Postaví horkovod české firmy?

Nejdříve musíme stavbu naprojektovat a pak budeme vybírat zhotovitele. Potrubí je dimenzované pro přenášený výkon 200 megawatt. Budeme organizovat výběrová řízení, kde jasně specifikujeme podmínky a parametry. Musíme se řídit podle zákona. Aktuálně neřešíme, zda se přihlásí domácí, nebo zahraniční firmy. Pro nás je klíčové, aby firmy splnily všechny kvalifikační předpoklady, které budeme požadovat.

Samo teplo z JE Dukovany však nebude odpadní, ale bude pocházet z kogenerační výroby.

Můžete popsat princip těchto dodávek?

Z turbíny odebereme část páry o parametrech, které budou předem definované. Vzniklá pára v samotné horkovodní výměňkové stanici předá svoji energii horké vodě, která o určitých parametrech bude transportována do Brna horkovodem. Reálně dojde k velmi malému poklesu výroby elektrické energie v JE Dukovany, aktuální odhad se pohybuje v rozmezí od 0,6 do 0,8 procenta. Cenu tepla si naceníme v závislosti na takzvaně odpadlé energii. S ČEZ jsme nastavili cenový vzorec, podle kterého budeme cenu počítat.

Ovlivní nějakým způsobem realizaci horkovodu do Brna plány na výstavbu nových reaktorů v Dukovanech?

Předpokládaný výkon horkovodu, který chceme realizovat, je plánován na výkon stávajících boků. Až ČEZ postaví nový blok nebo bude těch bloků více, poté bude vyvedeno teplo i z nich.

Horkovod z Dukovan do Brna má stát 19 miliard, je třeba získat tisíc pozemků

Čili pak bude toho tepla více?

Jaderná elektrárna Dukovany má omezenou životnost. Nyní je plánovaná do roku 2046 a podle diskuse, kterou jsme měli, se ČEZ bude snažit ji prodloužit. Předpokládáme však, že když dojde k odstavení nynějších bloků, začneme teplo čerpat z bloků nových.

Kolika domácností se má nový horkovod týkat?

Nyní dodáváme teplo zhruba 105 tisícům domácností v Brně. Pokud uvažujeme, že jedna domácnost je v průměru dva a půl člověka, dodáváme teplo 240 až 250 tisícům obyvatelům Brna. Nyní máme síť horkovodů a poměrně velké množství plynových kotelen. Předpokládáme, že kotelny bychom zrušili a vybudovali výměňkové stanice na samotný horkovod. Doufáme, že do roku 2030 se nám podaří připojit ještě další zákazníky. Odhadujeme, že by se nový projekt týkal zhruba 110 tisíc domácností v Brně.

Přinese nový horkovod pro vaše zákazníky zásadní změnu? Nebo nepoznají a nepocítí, že se změní zdroj tepla?

Našim zákazníkům se nijak nesníží ani nezmění tepelný komfort. Od roku 2010 jsme realizovali rozsáhlý projekt přestavby páry na horkou vodu a u zákazníků, kterých se to týkalo, došlo k poměrně velké úspoře. Horká voda má totiž jiné parametry než pára. V případě nového horkovodu dojde pouze k tomu, že místo aby teplo dodávaly pouze naše zdroje, bude je dodávat Jaderná elektrárna Dukovany. Budou však vybudovány nové horkovodní výměňkové stanice s moderní regulací, díky tomu se teplárna stane efektivnější. Všechno bude nové, včetně potrubí.

Teplárny Brno zásobují 100 tisíc brněnských domácností, tedy zhruba 300 tisíc obyvatel.

I potrubí vedoucí přímo do domácností se vymění?

Dneska máme síť horkovodních stanic a horká voda dodává teplo do výměníkových stanic. Máme je většinou umístěny v bytových domech nebo v blokových stanicích. Způsob umístění měnit nebudeme, u stanic staršího data však dojde k rekonstrukci. Vedle toho máme také více než 110 plynových kotelen, které jsou na okrajových sídlištích. Chceme je v budoucnu kompletně zrušit a nahradit je malou moderní výměníkovou stanicí. Výhoda je, že moderní technologie bude podstatně menší než stávající zastaralé kotelny. V současných prostorách vzniknou třeba nová místa k pronájmu. O konkrétním využití se však ještě chceme bavit s jednotlivými městskými částmi.

Kdy se má začít se samotnou stavbou a kdy počítáte, že bude hotovo?

Přípravná fáze bude hotova do roku 2027, což zahrnuje samotné projektování a výkupy pozemků. V roce 2028 bychom měli zahájit samotnou stavbu a na podzim roku 2030 bychom již rádi zahájili dodávky tepla. Zákazníci, kteří jsou napojení na plynové teplárny, by měli mít první dodávku v tepelné sezoně na přelomu let 2030 a 2031.

Z čeho máte v případě realizace horkovodu největší obavy?

Troufám si říci, že všechny naprojektované věci máme pevně v rukou. Ovšem záležitosti majetkoprávního uspořádání nebudou jednoduché. Čeká nás jednání s majiteli tisíců pozemků. Musíme připravit systém, který nám pomůže ušetřit čas. Hodně nám pomohla novela liniového zákona (*účinná od 1. ledna letošního roku – pozn. red.*), protože horkovod představuje stavbu strategického významu. Důležité pro nás bylo usnesení české vlády z prosince 2022 k projektu vyvedení výkonu z Jaderné elektrárny Dukovany. Vláda bere stavbu jako strategický projekt, což

vnímáme jako velkou podporu. Se společností ČEZ jsme za poslední dva roky udělali spoustu práce, aby všechno plynulo tak, jak by mělo.

Co se týče stavitelské fáze, naprosto klíčové bude, abychom správně vybrali zhotovitele. Firmy musí být finančně zdravé a odolné. Cílem je všechny fáze dokončit v termínu a včas.

Od roku 2010 jsme v Brně zrekonstruovali více než 65 kilometrů parního potrubí a nahradili jej horkovodním. Na realizaci jsme měli pouze období od května do srpna a vždy jsme zvládli přestavět 4 až 5 kilometrů, včetně klíčových ulic ve městě. Mimo jiné i díky zvládnutým projektům máme sebevědomí, že bychom horkovod měli zvládnout postavit.

Brno se chce zbavit závislosti na ruském plynu, oprašuje horkovod z Dukovan

Na kolik vybudování horkovodu přijde a odkud budou pocházet peníze na jeho realizaci?

Finance jsou klíčová otázka. Při diskusích se společností ČEZ se bavíme o 19 miliardách korun, jedná se o předpokládané výdaje v roce 2030. Kdybychom tento model aplikovali na současnost, jedná se zhruba o 14 miliard Kč. Zhruba dvě miliardy korun by měly jít za společností ČEZ – to bude vyvedení a příprava tepla na okraj jaderné elektrárny, nás bude stát 42 kilometrů horkovodu zhruba osm miliard korun. Zbytek finančních prostředků půjde na investice týkající se infrastruktury v samotném Brně. Pro zajímavost: pokud bychom měli horkovod postavený již letos na podzim a přepnuli na nový zdroj vytápění z Dukovan, mohli bychom snížit cenu tepla zhruba o dvacet procent. A to i po odečtu předpokládaných výdajů.

Byl jste se podívat na horkovod, který vede z JE Temelín a zásobuje teplem České Budějovice? Případně máte vzor podobného projektu v zahraničí?

Stavbu v Temelíně dlouhodobě sledujeme, letos se do jaderné elektrárny chystáme v průběhu letní odstávky. Studovali jsme také země, kde se nacházejí podobné aplikace, například ve Francii nebo ve Skandinávii. Plánujeme služební cestu, abychom získali i zahraniční zkušenosti, jak podobný horkovod budovali a jak například komunikovali s veřejností.

Brněnské domácnosti ušetří za teplo, na cenu před krizí se ale nedostanou

Nově postavený horkovod však nenahradí všechn plyn, který dnes Teplárny Brno využívají. Jakými zdroji nahradíte ten rozdíl?

Teplárny Brno mají v současné době čtyři výrobní zdroje plus jeden spolupracující, což je

společnost Sako Brno (*Spalovna komunálních odpadů, firma 100 vlastněná městem Brno – pozn. red.*). Sako v současné době připravuje projekt výstavby třetího kotle. Předpokládáme, že v budoucnosti zhruba 25 procent tepla, které potřebují Brňáci, vyrobíme spalováním odpadu. Druhý díl tepla bude pocházet z velkého štěpkového zdroje, který bude spalovat dřevní biomasu. Z té budeme vyrábět teplo i elektrickou energii. Předpokládáme, že jeho výstavba bude dokončena na podzim příštího roku. Tento zdroj tepla nahradí zhruba 15 procent plynu a zbytek bude právě dodávka z Dukovan. Zůstane malá část, zhruba pět procent. Jde o lokality, kde se nevyplatí nic stavět, pro tyto oblasti budeme teplo vyrábět i nadále zemním plynem. Díky všem realizovaným projektům však budeme mít palivový mix, který bude mnohem stabilnější. Právě díky němu bude Brno zcela soběstačné.

Počítáte i s variantou, že by došlo k prodloužení výstavby nových jaderných zdrojů v Dukovanech a k odkladu jejich spuštění?

Zvažujeme různé scénáře. Jedním z nich je, že může dojít k výpadku bloků samotné jaderné elektrárny. Musíme být připraveni na velké mrazy, počítáme proto se zálohami, abychom byli schopni vyrobit dodávky tepla ze stávajících zdrojů i v extrémních případech.

Při strategických stavbách se velký důraz klade na kybernetickou bezpečnost. Bude mít podobné zabezpečení i horkovod z JE Dukovany do Brna?

V našem podniku vznikl profesionální bezpečnostní tým včetně odborníků na kybernetickou bezpečnost. Máme teplotenský dispečink, který řídí celou naši výrobu, a ten spolupracuje s dispečinkem spalovny firmy Sako. Úplně stejně bude muset spolupracovat s řízením elektrárny Dukovany. Cílem je na denní bázi balancovat výrobu podle počasí a podle požadavků zákazníků. Kybernetická bezpečnost je samozřejmě jedním z aspektů tohoto procesu, na který dáváme důraz.

Teplo chceme letos zlevnit ještě jednou, říká ředitel Tepláren Brno

Kromě dodávek tepla dodává váš podnik i elektřinu a plyn. Roste počet vašich zákazníků?

Teplárny Brno jsou nejen výrobce tepla, ale i velký výrobce elektrické energie. Více než 90 procent tepla vyrábíme v kogenerační výrobě. Před několika lety jsme přijali strategii a v rámci ní začali nabízet elektrickou energii i menším spotřebitelům, tedy nejen podnikům. V současnosti máme zhruba 4 tisíce domácností, které od nás odebírají elektrickou energii. V roce 2020 jsme začali budovat síť dobíjecích stanic, dnes máme asi tisíc zákazníků, kteří od nás berou energii pro dobíjení svých elektromobilů. V říjnu loňského roku jsme založili dceřinou společnost Energie Teplárny Brno, která bude od roku 2025 dodávat elektrickou energii i plyn do všech institucí města. Dodávky se týkají zhruba 260 objektů a jsou mezi nimi například magistrát, divadla, úřady městských částí nebo příspěvkové organizace.

Doufáte, že budete u toho, kdy se bude spouštět nový horkovod?

Rád bych spustil teplo z nového horkovodu symbolickým otočením kohoutu. Byla by pro mě velká čest být také v samotném závěru projektu. Nepochybně však půjde o velmi náročnou akci. Přistupujeme k projektu s pokorou a v první řadě s ohledem na obyvatele Brna a dalších částí, které se na horkovod mohou připojit. Musíme udělat všechno, abychom v té první fázi všechno připravili a celý projekt dovedli do úspěšného konce.

✔ Tento článek jste si přečetli díky členství v iDNES Premium. **Děkujeme, že jste s námi.**

Věnujte odemčený článek přátelům

Pošlete jim odkaz, e-mail nebo jim ho nasdílejte přes sociální sítě.

[Odemknout článek >](#)

Právě nejčtenější Premium články:

Moderní lichváři připravují o bydlení dlužníky i jejich příbuzné. Trik je snadný

Byt, který si dává proplácet ministr Bek, je o desítky tisíc dražší než sousedů

Kam se poděla chladná Melania? Pokud někdo potopí Trumpa, bude to ona

Česko bez výjimky, ujištěním navzdory. Co přesně stojí v migračním paktu

Autor: Dáša Hyklová

iDNES.cz

